

I pored značajnog poskupljenja električne energije na OPCOM DAM, rumunsko tržište nije najskuplje u Evropi - s obzirom da cene su spektakularno visoke širom kontinenta.

U 2021. godini na dan unapred tržištu (DAM) u Rumuniji u proseku se trgovalo za 63 evra po MWh, što je praktično jednako evropskom proseku i sugerira da pritisci za poskupljenje električne energije nisu unutrašnji, već izrazito eksterni i povezani sa deficitom proizvodnih kapaciteta u regionu, kretanjima troškova za sertifikate emisije i iščekivanjima izmena ekološke politike Brisela.

Spot cena u Rumuniji za isporuku u četvrtak - 74,27 evra po MWh - bila je najniža u Evropi i za blizu 30 evra po MWh ispod cene registrovane u Italiji, Španiji ili Portugalu.

Zašto je to važno: udeo električne energije kojom se trguje na spot tržištima, posebno na dan unapred tržištu (DAM), dostigao je preko 50% predviđene neto potrošnje, i na taj način vrši pritisak na tarife uključene u ponude snabdevača krajnjih kupaca na konkurentnom tržištu. Troškovi električne energije čine oko 50 konačne cene, dok ostatak predstavlja prenosna i distributivna tarifa, doprinosi i porezi.

U junu, električna energija kojom se trguje na DAM poskupela je za 153,8% (na 76,95 evra po MWh) u poređenju sa junom prošle godine, a volumen trgovine je povećan za 9%, čime je udeo DAM u ukupnoj potrošnji dostigao 50,76%.

Od početka jula, cena električne energije na OPCOM DAM nastavila je da raste, dostigavši u proseku 92,17 evra po MWh.

I pored toga, prosečna cena na DAM u julu u Rumuniji tek je deseta najviša u Evropi, što znači da čak devet zemalja beleži više cene.

Što se tiče kretanja od početka godine do sada, situacija je slična - Rumunija zauzima devetu poziciju, sa 63,09 evra po MWh, što je blizu evropskog proseka od 62,96 evra po MWh.

Italija je lider sa najvišom prosečnom cenom od početka godine - 70,61 evro po MWh. Sledi Grčka, sa 66,02 evra po MWh.

Zabrinjava, međutim, činjenica da se većina zemalja sa cenama na DAM iznad rumunske - Poljska, Slovenija, Mađarska, Hrvatska, Češka, Srbija - nalazi u centralnom i jugoistočnom regionu Evrope, što ukazuje na deficit proizvodnih kapaciteta, što će biti sve više naglašeno sankcionisanjem i mogućim zatvaranjem zagađujućih postrojenja, kao rezultat evropskog zelenog plana.

Najverovatnije će poskupljenje električne energije biti prebačeno ne samo na račune za koje plaćaju domaćinstva, već i na cene druge robe i usluga, što će uticati na stopu inflacije na srednji rok.

Izvor: e-nergia.ro